

Spruches oder Liedes, Recitation RV. 10, 88, 7. 8. VS. 19, 29, 21, 61. TS. 2, 6, 9, 5. TB. 3, 3, 8, 11. ÇAT. BR. 1, 8, 2, 10. 18. 9, 2, 4. ०ं केता प्रति-
पद्यते 2, 5, 2, 42. ĀCV. ÇA. 1, 9, 1. 3, 4, 11. 5, 3, 11. 6, 11, 4. WEBER, Nax.
2, 317. 319. BHĀG. P. 5, 21, 17. — Vgl. सक्त°.

सूक्तवाक्य n. ein guter —, schöner Spruch, ein gutes Wort BHĀG. P. 5, 1, 10. 8, 8, 14. 11, 26, 16.

सूक्तवार्क adj. einen Spruch sprechend u. s. w.: वरुणे RV. 5, 49, 5. TS. 3, 3, 2, 2. ĀCV. ÇA. 1, 9, 1. ÇAT. BR. 1, 9, 2, 4.

सूक्तानुक्रमणी f. das Verzeichniss der Sūkta (Hymnen) BHĀD. in Ind. St. 1, 102.

सूक्ति (6. सु + उक्ति) f. ein schöner Ausspruch, ein schönes Wort KĪT. 34, 5 in Ind. St. 3, 477. उवाच परया सूक्त्या R. 2, 109, 1. Spr. (II) 1420. 1548. कवि° 1583. 2752. 3363. 7154. Verz. d. Oxf. H. 110, a, 24. 120, a, 22. ०त्वाकर m. eine Fundgrube für Perlen von schönen Aussprüchen SĪH. D. 8, 12. als Titel eines Werkes Verz. d. B. H. No. 721. fgg. ०सक्त n. desgl. Z. d. d. m. G. 27, 100 (०सक्त Verz. d. Oxf. H. 125, a, 42). — Vgl. अद्य°, सिद्धात°, कृत्य°.

सूक्तौक्ति (सूक्त + उ०) f. = सूक्तवाक्य VS. 8, 25.

सूक्तौघ्य (सूक्त + उ०) adj. im Sūkta zu sprechen TB. 3, 3, 20, 1. ĀCV. ÇA. 1, 9, 1.

सूक्ष्म UṆDIS. 4, 176. 1) adj. (f. स्त्री) a) fein, schmal, dünn, klein AK. 3, 2, 11. H. 1427. an. 2, 341. MED. m. 36. HALĪ. 4, 3. Faden JĀĀN. 2, 179. Suçr. 1, 93, 15. PAÑĀR. 1, 7, 35. 2, 4, 25. Stoff, Gewand MBh. 2, 1892. HARIV. 3895. R. 1, 9, 16. 2, 37, 7. 39, 6. 3, 52, 9. ÇĀÑE. SĀH. 1, 4, 18. PAÑĀR. 1, 3, 26. Haar MBh. 4, 244. R. 3, 49, 3. 6, 23, 11. BHĀG. P. 4, 21, 17. ०क्केशवाल (वाजिन्) VARĀH. BRH. S. 66, 1. सूक्ष्माणि पञ्च दशनाङ्गु-
लिपर्वकेशाः ताके त्वचा करुक्ष्या 68, 87. 36. सूक्ष्मा सूक्ष्मेषु सप्तसु MBh. 3, 3939. सूक्ष्मास्यपदविक्रम VARĀH. BRH. S. 86, 9. Linie 68, 49. Pfad Suçr. 1, 184, 18. Spr. (II) 6039. कार्यसिद्धिपथ MĀLAV. 64. रजस् M. 8, 132. पि-
ष्टक Spr. (II) 394. Sand R. 1, 2, 7. अञ्जनचूर्ण R. GOR. 1, 36, 16. Tropfen R. SCHL. 2, 74, 14. Spr. (II) 2980. ÇĀK. 18. fg. बीजाङ्कुर Spr. (II) 5123. जनु 7156. स्यन्दन 7158. AK. 2, 4, 4, 13. ०तारक VARĀH. BRH. S. 11, 47. 20. कला Suçr. 1, 18, 20. न तस्य सूक्ष्ममप्यस्ति यद्वात्रे u. s. w. die kleinste Stelle MBh. 1, 7694. मर्कष्यः etwa so v. a. daumengross 7, 5728. fein von einem Tone AK. 1, 1, 2, 3. H. 1410. गम्भीरसूक्ष्मया गिरा PAÑĀT. ed. orn. 53, 8. सूक्ष्मममानुनासिकम् (v. l. सूक्ष्मतरम् so v. a. kaum hör-
bar Comm. zu TS. Prāt. 17, 3. अर्थ das Kleinste, Unbedeutendste Spr. (II) 275. एनस् M. 11, 252. दोष R. 2, 101, 18. गुणाः प्रारम्भसूक्ष्माः प्रथि-
मानमापुः RAGH. 18, 48. वर्ग Suçr. 2, 275, 13. प्रसङ्गाः Spr. (II) 7157. सूक्ष्म-
कार्यार्थदर्शिन् RAGH. 4, 13. कलौ सूक्ष्मतेरो धर्मः sehr gering UḠVAL. zu UṆDIS. 4, 176. im Gegens. zu दीर्घ so v. a. kurz: प्राणायाम JOGAS. 2, 50. — b) fein vom Verstande und seiner Thätigkeit: बुद्धि KĀTHOP. 3, 12. R. 1, 7, 9. 5, 76, 15 (परम°). KĀM. NĪTIS. 13, 1, 2. धी 17, 29. मति VĪSAVAD. 2, 2. निश्चय MBh. 5, 316. विनिश्चय R. 4, 21, 14. सूक्ष्मो विवादो विप्राणां स्थूलो तात्रो ज्ञायज्ञौ MBh. 8, 637. ज्ञान 13, 1079. लोकस्य तर्कस्थानानि KĀTHĀS. 24, 103. वस्तुविचारणा PRAB. 20, 12. Suçr. 1, 13, 20. fein so v. a. genau, präzise COLEBR. Alg. 87. — c) fein so v. a. aller Wahrnehmung sich entziehend, unfassbar; nur der Idee nach vorhanden; atomartig:

VII. Theil.

सूक्ष्मार्थन्यायपुक्त MBh. 1, 18. पे (अर्थाः) वा स्थूला पे च सूक्ष्मातिसूक्ष्माः MĀRK. P. 23, 46. प्रधानपुरुषात्तर SĪMĀHJAK. 37. धर्म MBh. 2, 1340. 3, 13629. Spr. (II) 3263. 7155. धर्मस्य गतिः 5439. MBh. 3, 13702. आत्मनो गतिः BHĀG. P. 6, 16, 61. कर्मन् R. 4, 21, 6. विधिचेष्टित KĀM. NĪTIS. 12, 28. अ-यु-
पाय Spr. (II) 4845. द्रव्यसूक्ष्मविपाक BHĀG. P. 7, 15, 50. वाच् WEBER, RĀ-
MAT. UP. 336. पुरुष MAITREJUP. 2, 5. TATTVAS. 17. Ind. St. 1, 385. 9, 24. 164. त्रयाणि ÇVETĀCV. UP. 5, 12. Ind. St. 1, 23, 13. fg. M. 1, 7. 16. fgg. 32. JOGAS. 2, 10. VARĀH. BRH. S. 43, 4. 75, 4 (वृत्ति°). Verz. d. Oxf. H. 50, b, 36. fg. 51, a, N. 1. सूक्ष्माख्येष्टर WEBER, RĀMAT. UP. 319. BHĀG. P. 3, 26, 4. 4, 24, 35. 5, 11, 7. 16, 3. 26, 39. 8, 4, 20. 10, 78, 10 (०तर). SARVADARÇANAS. 29, 11. 34, 19. 21. 55, 10. 57, 10. 76, 11. देह 87, 3. BHĀG. P. 8, 19, 10. शरीर COLEBR. Misc. Ess. 1, 245. 372. 418. Verz. d. Oxf. H. 226, a, 2 v. u. BHĀG. P. 2, 10, 84 (०तम). WEBER, Nax. 2, 314. भूत SARVADARÇANAS. 149, 4. 164, 17. — 2) m. (nach den Lexicographen) und n. Atom, Urstoff: ein unfassbares Ding H. an. MED. पञ्चतन्मात्राणां सूक्ष्माभिधानाम् SARVA-
DARÇANAS. 148, 6. SĪMĀHJAK. 39. fg. JOGAS. 1, 44. fg. सत (= मरुत् अरु-
कार und पञ्च तन्मात्राणि NĪLAK.) MBh. 13, 1018. MĀRK. P. 40, 24. fg. Verz. d. Oxf. H. 230, b, 27. अर्थ° BHĀG. P. 3, 8, 13. = अद्यात्मन्, n. AK. 3, 4, 22, 146. H. an. MED. m. UṆDIS. im ÇKDr. unter सूक्ष्म. — 3) eine best. rhetorische Figur Verz. d. Oxf. H. 208, b, 4. — 4) = कतक, n. H. an. m. ÇĀNDAR. im ÇKDr. n. = कैतव MED. m. = कतक UṆDIS. im ÇKDr. (unter सूक्ष्म). feiner Betrug ist ursprünglich wohl überall gemeint. — 5) Bez. des Lautes 3 WEBER, RĀMAT. UP. 317. fgg. (am Ende eines adj. comp. f. स्त्री). — 6) m. N. pr. eines Dānava MBh. 1, 2538. 2654. HARIV. 201. — 7) f. स्त्री Bez. verschiedener Pflanzen: = पृथिका ÇĀBDAK. im ÇKDr. = कर्णो RĪĀN. 10, 107. = लुङ्गिला und वालुका RĪĀN. im ÇKDr. — 8) सूक्ष्मम् adv. fein so v. a. scharf (hinsehen) UTTARAR. 114, 4 (154, 10). — Vgl. काशिक°, भूत° (auch BHĀG. P. 2, 2, 30. 3, 5, 31. 8, 11. 21, 20. 27, 14. 4, 24, 34). मरुत्°, सर्व°, सु°, सौक्ष्म्य.

सूक्ष्मकृशफला m. = मध्यमजम्बुवृक्ष RATNAM. im ÇKDr.

सूक्ष्मघण्टिका f. die kleine Ghaṇṭikā RĪĀN. 4, 69.

सूक्ष्मचक्र n. ein best. Diagramm Verz. d. Oxf. H. 88, a, 35.

सूक्ष्मज्ञातक n. Titel eines Werkes des Varāhamihira, = स्वल्प-
ज्ञातक Verz. d. Oxf. H. 329, a, No. 780.

सूक्ष्मटिक्ता m. N. pr. eines Mannes RĪĀN. 8, 524. — Vgl. वृद्धिक्ता.

सूक्ष्मतण्डुल 1) m. Mohn RĪĀN. 4, 166. — 2) f. स्त्री langer Pfeffer RĪ-
ĀN. im ÇKDr. तीक्ष्णतण्डुला unsere Hdschr. 6, 12.

सूक्ष्मता f. nom. abstr. zu सूक्ष्म 1) e): परमात्मनः M. 6, 65. Verz. d. B. H. No. 614.

सूक्ष्मतण्डुल m. ein best. beissendes Insect Suçr. 2, 258, 5.

सूक्ष्मत्व n. = सूक्ष्मता Ind. St. 9, 125. 133. BHĀG. 13, 15. धर्मस्य MBh. 1, 7262.

सूक्ष्मदर्शिता (von °दर्शिन्) f. Scharfsichtigkeit (des Geistes) MĀLAV. 21, 17.

सूक्ष्मदर्शिन् adj. scharfsichtig (vom Geist) H. 344. HALĪ. 2, 218. KĀTHOP. 3, 12. MBh. 13, 611. 3057.

सूक्ष्मदल 1) m. Senf RĪĀN. 9, 157. — 2) f. स्त्री Alhagi Maurorum
Tournef. RĪĀN. 4, 54.

सूक्ष्मदाह n. eine dünne Planke, Brett TRĪK. 2, 4, 4.

सूक्ष्मदृष्टि f. ein scharfer Blick: °दृष्ट्या वीतो चक्रः PAÑĀT. 62, 12.